AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ
ՍԻՐԻԱ ամր. 550, վեցամսեայ 300 ՍԿԶ.
ՄԸՏՍԱՀՄՆ. տրխ. 7, վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

أزتـــاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 28 1932
ԶՆՈՒԿ ՀԱՍՑ 2.50 ՍԿԶ.

Ձ. ՏԱՐԻ | Ամեն առաւոտ պիտի ի բնել բերքիս տնօրէնին հասցէին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 149 (726)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Զինադադարէն ի վեր բուռն պայքար մը կը մղուի տնտեսական գետնի վրայ, երկրագունդիս բոլոր մասերուն վրայ։ Տէրուքիւններ տէրութիւններու դէմ, Եւրոպան Ամերիկայի դէմ, Ամերիկան Ճաբոնի դէմ, վերջապէս բոլորը իրարու դէմ սկսած են պատերազմ մղելու։ Թէպէտ ռազմաճակատներ գոյութիւն չունին, թնդանօթներ չեն որոտար, բանակներ սուրնամերկ իրար չեն կոտորեր, սակայն այս պատերազմի թողած աւերներն ու պատճառած մարդկային կորուստները ոչ նուազ ուշագրաւ են և ոչ ալ պակաս մտահոգիչ։ Պատերազմի դաշտի վրայ գնդակահար ինկող հարազատներու փոխան, միլիոնաւոր անօթիներ ու թշուառներ կը թափառին այժմ մեծ քաղաքներու պողոտաներուն վրայ և անօթութենէ կը մեռնին հարիւրաւոր անտէրներ ու անպատսպարներ։

Դժբաղդաբար նոյնն է կացութիւնը աշխարհի բոլոր մասերուն մէջ և ամենէն զարհուրելին այն է՝ որ հեռագնետ կը ծաւալի ազէտը և կը սպառնայ մարդկային գոյութեան։ Եւ մարդիկ, տէրութիւններ, երկրամասեր, փոխանակ միասնաբար դարման մը մտածելու ներկայ վիճակին, իրարաջնջիչը առանձին միջոցներ կորոնէ և ճիգեր կը ըսպառէ կարենալ դուրս գալու համար անելքէն։ Սակայն որքան ալ բուռն ըլլան այդ ճիգերը, դժբաղդաբար, ոչ միայն դարման չեն ըլլար տագնապին, այլ աւելի կը խորացնեն և նոր բարդութիւններ կը յառաջացնեն։ Ազէտը համաշխարհային է, որով դարմանն ալ պէտք է ըլլայ համաշխարհային։ Մասնակի միջոցներ անօգուտ են եւ յաճախ կը ծառային սպիացնելու վէրքը։

Հակառակ այս իրողութեան սպկայն, տէրութիւնները կը յամառին մասնակի դարմաններ որոնելու և իրարաջնջիչը կ'աշխատի ի վնաս ուրիշի մը։ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ տեղի ունեցող դէպքերը վերջին մէկ տարուան ընթացքին, Չին-Ճաբոնական վէճը, Մանչուրիական պետութեան մը ստեղծումը, ռուսօ-Ճաբոնական բախումները եւայլն բոլորն ալ առաջնորդուած են տնտեսական հաշիւներէ և տենդոտ յառաջ կը տարուին ներկայիս այդ երկրամասերու վրայ Ճաբոն առանձին տնտեսական միութիւն մը ստեղծած է Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ և կը պատերազմի անդնդատ Միացեալ Նահանգներու, Ռուսիոյ և Եւրոպայի դէմ։ Մէկ կողմէ գերարտադրութեամբ և միւս կողմէ գիներու անհամեմատ նուազումով Ճաբոն կ'ոգողէ անգլիական և ամերիկեան շուկաները և կը սպրսէ տնտեսական հիմքն ու կառուցուածքը։ Ամերիկան միւս կողմէ կը թափանցէ մինչեւ Արեւելք, Ասիա և Եւրոպա և իր ճարտարարուեստն ու արտադրութիւնները կը սփռէ բոլոր հրապարակներու վրայ։ Շնորհիւ իր հարուստ հումի նիւթերուն և զարգացած ճարտարարուեստական միջոցներուն կը մրցի ներկայ գիներուն դէմ և գրաւէ բոլոր շուկաները։ Ճաբոնական ազդեցութեան գօտիի ընդարձակման և Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ ստեղծուած կացութեան հետեւանքով, Միացեալ Նահանգներ կորնցուցին իրենց լաւագոյն շուկան։ Նուազեցան սպառումները և արտադրութիւնները ձեռնհասներէն չատերը ընդհատեցին իրենց գործառնութիւնները և վերջ տուին աշխատանքներու, ուրիշներ սահմանափակեցին, որուն արդիւնական հետեւանքը այն եղաւ որ միլիոնաւոր անգործներ ձգան փողոցները։

Մինոյն դրութեան մատնուեցաւ նաև Անգլիան, տարիներէ ասդին, երբ դեռ տագնապը աւելի քիչ շեշտուած էր միւս երկիրներու մէջ։ Երկրագունդի մեծագոյն մասը իր հովանիին ներքև ունեցող բրիտանական հսկայ կայսրութիւնը կորնցուց իր բոլոր շուկաները և նոյն իսկ իր գաղթավայրերը սկսան Ամերիկայէն և Ճաբոնէն հայթայթել իրենց պէտքերը։ Իրրև արդիւնք այդ իրողութեան անօրէն նակ տագնապը ծնաւ և տակն ու վրայ ըրաւ անգլիական ոսկին ու առեւտուրը։

Այդ դրութեան դարման մը մտածելու մտահոգութեամբ, երկու ամիս առաջ, բրիտանական կայսրութիւնը, Օթթավայի մէջ գումարեց խորհրդաժողով մը, մասնակցութեամբ իր բոլոր տօմինիօններուն։ Օրին մանրամասնութիւններով գրեցինք այդ ժողովի որոշումներուն և աշխատութենէն չուրջ։ Անգլիական կառավարութիւնը կ'ուզէր պարտաւորիչ դարձնել իր հովանիին ներքև գտնուող երկիրներուն համար մաքսային միակերպ դրութիւն մը, աւելի ճիշդը տնտեսական համաձայնագիր մը։ Ան մէկը իր գաղթավայրերէն իրաւունք պիտի չուներ նեներ ուրիշ երկրէ մը ներածելու իր պէտքերը, քանի որ անգլիական կայսրութիւնը չնորհիւ իր ընդարձակածաւալ հողերուն ու լեռներուն տմէն բան կրնար հայթայթել եւ երեակայեցէք ինչ մեծ հարուած մը պիտի կրնար հասցնել նման համաձայնագրի մը գործադրութիւնը Ամերիկայի, Ճաբոնի և նոյն իսկ եւրոպական տէրութիւններու։ Ճիշդ է որ խորհրդաժողովին մասնակցող բոլոր երկիրներու համար ալ ձեռնտու և շահաւոր չէր նման ծրագրի մը գործադրութիւնը, սակայն կայսրութեան շահը գերադասուեցաւ մասնաւոր շահերու եւ ընդունուեցաւ, գլխաւոր գծերու մէջ, տնտեսական համաձայնագիր մը։

Օթթավայի համաձայնագիրը սակայն անարձագանգ չի ձգար Միացեալ Նահանգներէն սկսած մինչև Խորհրդային Ռուսիա և Ճաբոն իրարանցման մատնուեցան և ագատ արտածումներու սկսան։ Իսկ Եւրոպան, որ ամենէն աւելի տուժողը պիտի ըլլար այդ դրութենէն, որոշեց առանձին դարմանի մը մասին։ Մեծերը լքած էին փոքրերը եւ կը մտածէին իրենց անելիքի մասին։ Տնտեսական խոշոր միութիւններու ժղած պայքարին դիմագրաւելու համար շատ տկար էին եւրոպական փոքր տէրութիւնները, որոնք մաքսային ներքին ինչ կարգադրութիւններ ալ ընէին անկարող պիտի ըլլային յաղթելու տագնապին։

Ահա այս պայմաններու մէջ էր որ, ամիս մը առաջ, Իտալիոյ հարաւը Սպրէզա անուն փոքրիկ գիւղի մը մէջ, գումարուեցան 15ի մօտ եւրոպական տէրութեանց ներկայացուցիչները։

Քննենք այժմ Սպրէզայի խորհրդաժողովի նպատակն ու ծրագիրը։

ՔՐՈՆԻԿ

ԷՋՄԻԱԾԻՆ ԵՒ ՍԻՍ

Ժամանակը կ'անցնի, բայց հանգամանքները նոյնը կը մնան, գոնէ կարգը պարապաններու համար։ Էջմիածնի կաթողիկոսութեան հարցը, ժկկն է այդ պարագաներէն եւ այդ իսկ պատճառով ամէն անգամ, որ ազգը հարկադրուած է զբաղիլ էջմիածնի կաթողիկոսութեան անկախութեան ու գոյութեան հարցով, կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը անբաժան մասը նկատած է անոր։ Ու քաղաքով էջմիածին և Սիս, երկու ներհակ գոյութիւններ, դարձած են իւրաքանչիւր ժամանակ ու լրացուցիչ մասեր։

Ջարական կայսրութեան օրով Պատրիարքարանը նկատուած էր, ազգին կողմէ, էջմիածնի կաթողիկոսութեան վիզին անցուած չղթան, որ դարձնուած էր անոր ազատութիւնն ու անկախութիւնը կաշկանդելու։ Պրօկուրորի մը գոյութիւնը կաթողիկոսի, Գերագոյն Հարկադրի կամ Սինոսի կողքին, զուրկ էր ազգային հանգամանքէ, և ի հարկէ ռուսական պետական ծրագիրներուն, լրտեսութիւն և ճնշում կը հոտէր։ Բայց այդ օրերուն դէմ բողոքելու իրաւունք մը ունէինք։

Այսօր Պ. Լիտվինա գոյութիւն չունի. սովիէթներու կարմիր ձեռքն է որ սեղմած է էջմիածնի կաթողիկոսութեան վիզը։ Եւ այդ ձեռքը աւելի մահացու է քան Ջարական չղթան։ Էջմիածնի կաթողիկոսական ընտրութեան խնդրոյն վերջին փուլերը գոնէ այդ տոյժ կուտան։ Այդ ընտրութեան օրինաւորութիւնը արգիլելու համար ռուս և թիւրք կառավարութիւններու քմահնճոյքով դործակցութիւնը կատարեալ է։ Կարդացէք Պոլսոյ թերթերուն վերջին լուրերը, և կը հաւատիք բսածիս։

Ջորս տարի առաջ գրած էինք թէ էջմիածին դադրած է իրական գործօն ըլլալէն։ Այսօր խնդրոյն է անոր գոյութիւնը։ Ու այս իսկ պատճառով ներէն էջմիածին ու Սիս կուգան սերտ զօդուածով զբաղեցնելու մեր միտքը։

Գրիգոր Օտեան, 1870ին Ազգ. Երեսփ. Ժողովի եօթներորդ նիստին մէջ, երբ կը խօսէր էջմիածնի և կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւններու մասին, սա եզրակացութեան կուգար։

«Սոսյ կաթողիկոսը ուրիշ բան չէ, եթէ էջմիածնայ կաթողիկոսին հակառակորդ։ Ան է...Հակաթոռ, ուրեմն պատասխանատու է, ուրեմն այդ կաթողիկոսութիւնը կարգաւորեալ անյիշանութիւն մըն է. գայթակղութիւն մ'է, անպատուութիւն մը ազգին և եկեղեցւոյն, ուրեմն պէ՞տք է վերցնել գայն։ Չէ՛, պէտ է պահել Սսոյ կաթողիկոսութիւնը, եւ գիտէ՞ք ինչո՞ւ համար.— էջմիածնի Կաթողիկոսութեան համար։ Եթէ Սսոյ Կաթողիկոսութիւնը վերցնես, մեծ վնաս կը հասցնես էջմիածնայ Կաթողիկոսութեան... եւ այս այնճան իրաւ է, որ ես վստահութեամբ կ'ըսեմ, թէ այսօր Սսոյ Կաթողիկոսութիւնը վերցնելը ստպազային մէջ էջմիածնայ Կաթողիկոսութիւնը վերցնել է...։ Ամենուն յայտնի է, թէ էջմիածնայ աթոռը անկախ վիճակի մէջ չէ, և ան մէնքը կ'ուզեն իր անկախութիւնը վերադարձնել իրեն...։ — Դիտէ՞ք որն է մեր զօրութիւնը, մեր ոյժը։ — Սսոյ Կաթողիկոսն է։ Քանի որ Սսոյ Կաթողիկոսը կեցած է, երբ որ ուզենք կրնանք էջմիածնայ Կաթողիկոսին անկախութիւնն ու պատժեհայի բարձումը ընդունիլ...»։

Մենք չենք ուզեր հոս խնդրոյ առարկայ ընել Գ. Օտեանի արտաքինական կերպը երկու կաթողիկոսութիւններու հաւասարութեան հարցին չուրջ։ Օտեան, ինչպէս շատ յետոյ Մրիմեան, կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը կը նկատէր ոյժ մը, անոր վրայ յենլով կարենալ պահանջելու Ջարական կառավարութեան, պատժեհայի հաւասարութիւն էջմիածնի հետ, և ընդհանրական կաթողիկոսութեան բացարձակ անկախութիւնը, կրօնական տեսակետով, կամ անոր ինքնավարութիւնը։ Այսօր նոյնը չէ պարագան։ Սովիէթական Ռուսիան Պատժեհայէն անդին կ'ոգնէ, և իր քմահաճ, իր հակազգային, և անկրօն ուղղութեամբ կաթողիկոսական գոյութեան կը սպառնայ, և չուզեր իսկ ինքնավար վանահօր մը հանգամանքը ճանչնալ անոր անձին մէջ։ Թիւրքիա, հաճոյակատար ծառայ կը Ռուսիոյ, իր հակահայ քաղաքականութեամբ կաթողիկոսութեան պատգամաւորներուն կը զլանայ իր վիզէն, զանոնք յաղագաքրիստենէ արտաքսելու սպառնալիքով։ Եւ այդ երկու ուժերէն ագացուած հէք ընդհանրական կաթողիկոսութիւնն է որ այս պահուս իր տագնապին հոգեվարքը կ'ապրի, ա՜ւ՜։

Եթէ երէկ կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը պէտք մըն էր ընդհանրական կաթողիկոսութեան ազատութիւնը ապահովելու համար, այսօր աւելի քան պէտք մըն է կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը, երբ անդին էջմիածինը կը մեռնի, եւ կեանքին հարցը աւելի հրամայական է ու ծանրակչիռ քան անկախութեան կամ ազատութեան հարցը։

Դէպքերու բերմամբ և մեր կամքէն անկախաբար, ութսնի, Ազգ. ժողովի կաթողիկոսութենէն վերջ, էջմիածնի ընդհանրական կաթողիկոսութիւնն է, որ ջնջուելու դատապարտուած է։ Ու այսուհետև հակաթոռի, ապստամբի, կարգաւորեալ անիծանութեան ժուրը պիտի չի քաշուի կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան ճակատին։ Որովհետև այս վերջինը — կիլիկիոյ կաթողիկոսը — ազգային-եկեղեցական պէտքերու հարատարանքին առ, պիտի պարտաւորուի կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան յորկորելու մին տակ իր վրայ առնալ ընդհանրական կաթողիկոսութեան պարտաւորութիւններն ու առորգելիները, ու օր մը, կատարուած իրողութեան մը առջև գանուելով, ազգին կղզէ վաւերացուի կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան ընդհանրական աթոռի, իրեն փոխանցուելով ընդհանրական կաթողիկոսութեան յարակից արրութիւնները և բոլոր ազգային ասեանգները։

Բայց մինչև այդ, կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը պէտք է արժեցնէ ինքզինքը, ընդհանրականութեան հանգամանքին։ Ջորաւոր ու արժոյ գործունէութիւն մը, այս տեսակէտով, անհրաժեշտ է ու հարկադրուած, կարենալ իր չուրջ հաւաքելու համար ազգային ընդհանրական հաւակրանքը։ Եւ առայդ, երկու օձեալ կաթողիկոսներու, և քանի մը անաւանական եպիսկոպոսներու — բացառութիւնները յարգելով — գոյութիւնը բաւական չէ, ազգին այնքան խոշոր պատասխանատուութեան մը առկէն կարենալ յօդող կերպով ելնելու համար։ Աշխարհական տարրին հատագործակցութիւնը, — գոնէ խորհրդակցական և թեկադրական հոգի վրայ առ այժմ — անհրաժեշտ պէտքն է ժամանակին և արդիական պայմաններուն։ Եւ յետոյ այդ խառն ժողովն է որ առջնորդուած կաթողիկոսէն, պէտք է սահմանէ քննութիւնը, Պոլսոյ կրօնական դատուն կողմէ պատրաստուած, և էջմիածնի կողմէ պատգամաւորական ժողովին ներկայացուելիք տեղեկագրին, ուր միասնուտ բազձանքը կ'արտայայտուէր կուսակրօնութեան դրութեան։ Որովհետեւ միաքով ու հոգիով ժամքուր եկեղեցականներն են, որ կարող պիտի ըլլան մեր օրերու ալեկոծութենէն փրկելու ազգային ատենադիրքերուն նուիրական ապաւանակը — Հայ Եկեղեցին։

ԴԻՏՈՂ

ՎԱՂՈՒԱՆ ԹԻՒՈՎ

ԲԱՐՁՐ ԳՕՄԻՍԷՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԻՆ եւ ՊՐՆ. ՏԷՐ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆԻ ՁՈՒՌԵՐԸ

«Մեր պատմագիրները, կապելով մեզ ձեր պատմութեան՝ որ լի է խղճութեան, ճիգի եւ տառապանքի դրուագներով, դրուատելով ձեր պապերուն գործերը, առաքինութիւնները հայ ցեղին, ձեր ուրի ազնուութիւնն ու ազատութեան հանդէպ ձեր ունեցած անսանձելի սէրը մեզի սորվեցուցած են իրենց պէս ձեզ սիրել եւ նկատել ձեզ, պատմութեան մէջ, իբրեւ ճնշուած եւ դժբախդ ազգ մը։ Կեցցէ՛ Հայ Ազգը, կեցցէ Ճրաքսան եւ կեցցէ Սիւրիան։»

18 Սեպտ. Ժէպէլ Մուսա

ՔԱՒԻԹԼԻՆ ՀԻՒԿԸՆԷ
Ներկայացուցիչ Ռ. Դամիսէրութեան

Մասնաւոր նկար «ԱԶԴԱԿ»ի Photo-GULBENK-Alep

Ձախէն աչ՝ Բօլ Պօրէն, հրամանատար մը՝ Մովսէս Տէր Գալուստեան, Ամիրալ Ժուպէռ, Խմանեան Թրոլիէ, Սարգիս Թօսունեան խափքէն Հիւկընէ եւ սպաներ։

ՄՈՒՍԱ ԼԵՐԱՆ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆԻՆ ԲԱՑՈՒՄԸ

(Մասնաւոր թղթակցութիւն)

Հայֆա, 20 Սեպտ. 1932

Մինչդ՝ ու ժկկէն՝ առաւօտ Լոյսը առաւօրէն կ'ուղխոհի անծանօթ ազբիւրէ մը և առարկաները կը ճերմկին, կը զատորոշուին։ Ինչքան տարբեր է լեռներու լուսաբացը քաղաքներէն։ Հոն գիշերն ի բուն հսկող դժբաղդին համար, կատարեալ տաժանք է ու յանենալ չարիք դանդաղոտութիւնը առաւօտին։ Նախ պատուհանին եռան ծուռուած խաչարը կը սարսռայ, կը չարժի ու դանդաղօրէն տեղի կուտայ մինչդ ոգի ըսաւերներուն։ Ու ժամեր են պէտք մինչև չէ որ արևին կենսահիւթը հոսի սալայատակներուն վրայ։

Իսկ հո՜ս...

Արևագալ է արդէն ու ժողովրդական մէջ է։ Արևի առաջին ճառագայթները չեն իջած են յատչարձանին վրայ որ կը պոռայ գոյնեղրու բազմազեղուեան չեփորով։ Ու երանի՜ անոր, որուն ականջները վարժ են լսելու այդ տարաչարիկ, ներուժ, այլ աստուածարէն մարգարէական ու վեհ պատգամը։ Գարշ են անոր բառերը բայց խարանող ու բոցեղ ինչպես վրէժին համար ջրդեղուած դաշոյնին չեզոք թունալի։

Ու ես լսեցի յաչարձանին հիմերէն բարձրացող հառաչ ձայնը որ այսպէս կ'ըսէր.—

Հերոսներուն անունին՝ որոնց յիշատակին համար բարձրացուցին զիս հովերուն դէմ մեծագոյն նախանձով պիտի ըլլար ամէն հայու կողմէ նեռուած, նայիլ կայմիս ու խորաններուս և անդնդիլ։ Անցնիլ հանդարտ ու ինքնաբուխ և առօրեայ գործերու առաջուկին մէջ մոռնալ Ուխար վրէժին որ վեր է առածութիւններէն ու ժամանակներէն։ Վա՜յ անոր, որ իր խառնուած ու բիւրիցս անիրաւուած հայու հոգիին խորը չարմատացներ զոյգ խաչերու ոսկեզօծող սա մաքուր արևին պէս պայծառ ու անխարդախ ճշմարտութիւնը՝

Թէ հայ ազգը,

Անցնելէ եռաք եղեռնի հսկիա՜ երէն ու կոտորածի անապատներէն, իր աթիւնաքամ չրթներուն վրայ սառնալէ եռաք յուզական պիղծ համբոյրը պոռնկացած ու ներքինի մարդկութեան, եթէ կ'ուզէ դեռ ապրիլ՝

Գանուի քաղաքակիրթ պողոտաներու երկայնքին թէ հեռաւոր անծանօթ աշխարհներու մէջ, բլլայ Եգիպտոս, Հնդկաստան Ամերիկա կամ Սուրիա եւ մանաւանդ ի Սուրիա, իր առօրեայ հացէն անմիջապէս եռաք պէտք է ունենայ այն փրկարար ու անաչառ գործիքը, որով մեր քաջ պապերը կը չափէին իրենց երկրին սահմանները և հայ ֆերմաններ, եարի փոխան գրկելով գայն, կը չափէին լեռ ու ձոր։

Այսպէս կ'ըսէր...յաչարձանը։

***

Քահանայ մը, գպիրներ և հաւատացեալներու բազմութիւն մը՝ կը մտնեն խորանին։ Խունկ ու աղօթք։ Ու աղաչանք։ Տէ՛ր, Ազգիս Հայոց փրկութի՛ւն...և ոչ օք չկայ այս ձայնը խափանող։ Կը մտածեմ, թէ քառորդ դար մը և աւելի առաջ, ի՛նչպես հայ քահանան ձայնը պիտի իյեցնէր ու Ազատութիւն բառին կէսը ծամծմէր և... ուտէր, հակառակ պարագային վախնալով որ ան ալ զինք կ'ուտէ։...

Հիմա այլևս պէտք չունի քահանան ուռնելու Ազատութիւնը։ Ընդհակառակը, կրնայ երկարել, երկարել մինչև որ արձագանգը չառնայ մեռեալ անառաներուն ու հովիտներուն մէջ։ Այլ ասկայն, խեղճ ափրէրին ձայնը չելլեր... կը խժլտար, կը կոկոչի ու կը մեռնի.

— Ո՜ւր էր թէ մեր առջնորդը հոս բլլար, կը ձայնէ մօտիկը բարեմիտ արհեստաւոր մը, որ բանն ու գործը թողլով եկեր է լեռ իր յարգանքի բարձինը տալու նահատակներուն։

— Այո՛, լաւ կ'ըլլար կը պատասխանեմ ես ալ։ Ինչու՞ չկայ։

— Ինչո՞ւ չկայ, կը կրկնէ մարգուկս։

— Հայէպ երթալու հարցուր իրեն, կ'րսեմ ջղայնոտ ու կը հեռանամ...

Բանակատեղը արթնցած է հիմա և զարմանքն ու հրճուանքն ալ արթնցած են իմ մէջս։ Մոռածաւալ բազմութիւն մը՝ բառին ամենէն իրական իմաստով, կը վխտայ յաչարձանին չուրջ։ Շատերը եկած են գիշեր ատեն, անջատ անջատ խումբերով, առանց մեծ իրարանցումի։

գաղրութիւններ ալ ընէին անկարող պիտի ըլլային յաղթելու տագնապին։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅՈՒՄ

ՈՐՈՇ ԿԱՐԾԻՔՆԵՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ՇՈՒՐՋ

Ամերիկահայ մամուլը ուշադրություն է դարձնում Հայկական հարցի շուրջ ծավալված միջազգային հետաքրքրությանը, որի մասին վկայում են ամերիկյան մի շարք թերթերում տպագրված հոդվածները։ Ստորև ներկայացնում ենք դրանցից մի քանիսի էությունը։

Ամերիկյան մամուլը Հայկական հարցի մասին

Ամերիկյան մամուլի ուշադրությունը Հայկական հարցի նկատմամբ ուշադրության է արժանացել նաև Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների նախագահ Վիլսոնի ելույթից հետո։ Նախագահ Վիլսոնը իր ելույթում հայտարարել է, որ Հայկական հարցը պետք է լուծվի Ազգերի լիգայի շրջանակներում։ Ամերիկյան մամուլը այդ առիթով գրում է, որ Հայկական հարցի լուծումը պետք է ապահովի Հայաստանի ինքնավարությունը։

Ամերիկյան մամուլը Հայաստանի մասին

Ամերիկյան մամուլը գրում է, որ Հայաստանի ինքնավարության հարցը պետք է լուծվի Ազգերի լիգայի շրջանակներում։ Ամերիկյան մամուլը գրում է, որ Հայաստանի ինքնավարությունը պետք է ապահովի նրա տարածքային ամբողջականությունը։

Ամերիկյան մամուլը Հայաստանի ինքնավարության մասին

Ամերիկյան մամուլը գրում է, որ Հայաստանի ինքնավարությունը պետք է ապահովի նրա տարածքային ամբողջականությունը

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՋԻՆԱԹԱՓՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

ԱՅՍ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻ ԴԻՒԱՆԸ ԻՐԱՒՈՒՆՔ ՈՒՆԻ՞ ԹԷ ՈՉ ՎԻՃԱԲԱՆԵԼՈՒ ԸՆԴՀ. ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԿԱՐԵՒՈՐ ԽՆԴԻՐՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ

Ո՛չ, կ'ըսէ Սըր Ճօն Սայմըն. այո՛, կը պատասխանէ Պարոն Հենտըրսըն

Ժընեւ.— Լուրջ միջադէպ մը ծագեցաւ Սըր Ճօն Սայմընի և պ. Հէնտըրսընի ժէջ Ջինաթափութեան խորհրդաժողովին ղեկավարութեան նկատմամբ։

Ժողովը հասած էր օրակարգին վրայ գանուող վերջին խնդրոյն որը կը վերաբերէր ընդհանուր զինաթափութեան կարևոր խնդիրներուն, բայց ոչ ոք պատրաստ չէր խօսք առնելու երբ որ նախագահը բացաւ նիստը։

Քանի մը վայրկեան տևող տաժանելի լռութենէ մը վերջ. Սըր Ճօն Սայմընն յայտարարեց թէ դիւանին չէր որ կը պատկանէր այս խնդիրներուն լուրջ վիճաբանիլը, որոնք ճիշդը խօսելով կ'իյնան ընդհ. յանձնաժողովին իրաւասութեան առկ։ Պ. Բոլ Պոնքուռ հաստատութիւն յայտնեց, բայց պ. Հէնտըրսընը չի բաժնեց այն տեսակէտը և զարմանք յայտնեց այն գաղափարի մասին թէ դիւանը հրահանգներ տանելու է վիճաբանելիք խնդիրներու նկատմամբ։ Անիկա ուշադրութ թէ ինքը ծրագիրներ պիտի պատրաստէ որոնք կը յղուային պիտի տարեն հանդարտութիւն առաջ բերելու կացութեան մէջ։ Ցետոյ ժողովը յետաձգեցաւ գլ. օրուայ համար։

Ազգ. Դաշնակցութեան Խորհուրդը գումարուեցաւ Պ. ՏՐ Վալէրայի նախագահութեամբ

Ժընեւ.— Ազգերու Դաշնակցութեան Խորհուրդը գումարուեցաւ պ. ՏՐ Վալէրայի նախագահութեամբ։ Խորհուրդը որոշեց երեք անդամ բաղկացեալ ենթակոմիտէ մը նշանակել, Պոլիվիոյ և Բարակուայի մէջ ծագած վէճը յարդարելու համար հարկ եղած միջոցները քննելու։

Գ. Հավարօ (Նորվեկիա) յայտարարեց թէ չատ մը պետութիւններ յապաղած են Ազգ. Դաշնակցութեան համար իրենց արձանագրուած նպաստները բերելու գործին մէջ և թէ հաւանաբար առաջիկայ առաջ պիտի գայ յառաջիկայ մարտ. ե. թէ դարման մը չի արուի կացութեան։

Ժընեւ.— Ազգ. Դաշնակցութեան Խորհուրդը բացաւ իր նստաշրջանը, պ. ՏՐ Վալէրայի նախագահութեամբ. բայց օրուան չհեկեկանութիւնը կայացաւ զինաթափութեան և իրաւունքներու հաւասարութեան վերաբերեալ խօսակցութեանց մէջ։

Գ. Բոլ Պոնքուռ հետ ունեցած մէկ տեսակցութենէ վերջ, Սըր Ճօն Սայմըն յայտնութիւն առաւ գերմանական արտաքին գործոց նախարար պ. Ցօն Նոյրաթ։ Նախապէս, գերմանական պատուիրակութիւնը յայտնած էր թէ իր դիրքը չպիտի փոխէր որքան ատեն որ չպիտի ճանչուէր իրաւանց հաւասարութիւնը։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՅՑ ԱԶԳԵՐՈՒ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ

Ժընեվ.— Ազգերու Դաշնակ ութեան առաջիններորդ ժողովը պիտի բացուի քշ. օր։ Բայց արդէն Ազգ. Դաշնակցութեան Խորհուրդը եւ Ջինաթափութեան խորհրդաժողովին դիւանը վերսկան իրենց աշխատանքներուն։

Խորհուրդի նիստին ներկայ էին Գերմանիոյ, Մեծն Բրիտանիոյ, Նորվեկիոյ, Լեհաստանի եւ Սուկոսլաւիոյ արտաքին գործոց նախարարները եւ Ֆրանսայի պատերազմ. նախարարը։

Խորհուրդը հավաստութիւն յայտնեց իր նախորդ նախագահ պ. Մաթօսին կողմէ Պոլիվիա—բարակուայական վէճը հաշտութեամբ լուծելու համար կատարուած ձեռնարկին։

Ցետոյ քննելով անտեսական կացութիւնը, խորհուրդը հավաստութիւն յայտնեց տեղեկաբեր Ցօն Նոյրաթի, գերմ. պատուիրակ, որը յայտարարեց թէ միջազգային սերտ հավագործակցութիւն մը անհրաժեշտ է ազդու կերպով պայքարելու համար անտես. նեղութեան դէմ։

Պ. ԿԱՆՏԻՒ ԾՈՄԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋ

Բունա.— Բարեաներու դասակարգերուն վերաբերեալ խնդրոյն վերջնական մէկ կարգադրութիւնը ստոյգ կ'երեւայ, երբ որ հնդիկ ղեկավարները եւ բարեաներու պատուիրակները պ. Կանտիի պիտի այցելեն այս կէսօրէ յետոյ։

Գ. Կանտի արդէն ընդունեց ընտրական օրինագիծին խոշոր գիծերը, բայց կը կարծուի թէ իր ծոմապահութիւնը ընդհատելէ առաջ անիկա պիտի սպասէ համաձայնութեան պայմաններուն պ. Մաքտոնալտի կողմէ հաւանութիւն գըտնելուն։

Կանտին կը տկարանայ հետզհետէ

Բունա, կէս գիշեր.— Ժամը 10ին բանտէն քաշուելէ յետոյ, լիտրները նորէն գումարուեցան եւ սկսան վիճաբանութեանց։

Մինչդեռ անոնք կարծիքի փոխանակութեան մէջ էին բանտէն հեռագիր մը եկաւ որով կը յայտնուէր թէ Մահաթման անհանգստութեան նշաններ ցոյց կուտար որոնք թէպէտեւ վրդովիչ չէին բայց հետզհետէ աւելցող տկարութիւն մը կը մատնանշէին։

Սիրտխառնուքները եւ նուաղումները աւելի յաճախ կերպով տեղի կունենային քան թէ ցերեկը։ Զայնը կը ցածնայ դեռ եւ կանտին չի յաջողիր ալքերը բաց պահել։

Ներսը ընդհատուեցաւ անմիջապէս եւ լիտրները բանտ վազեցին, ոչ միայն կանտին տեսնալու համար, այլ նաեւ անկէ խորհուրդ հարցնելու համար հանրաքուէի վերաբերեալ անհամաձայնութիւն ծագած կէտի մը մասին։

Բունա.— Ջանազան դասակարգերու պատկանող հնդիկներու եւ բարեաներու դասակարգերուն մէջ վարուող բանակցութիւնները չյանգեցան գուշակուած համաձայնութեան եւ լիտրները կը հաղորդեն թէ համաձայնութեան բովան դակութիւնը խմբագրել սկսելու անկարելիութեան մէջ կը գտնուին։

Կանտիի ծայնը աւելի տկար ըլլալու վրայ է։ Ան կը տառապի սրտխառնուքներէ եւ գլխապտոյտներէ եւ դժուարութիւն կզգայ իր ալքերը բաց պահելու համար, 82 ժամուան ծոմապահութենէ մը վերջ։

ԱՌԱՆՑ ՆԱԽԸՆԹԱՑԻ ԲԱՆ ՄԸ

Ֆրանսական Դրամատան մետաղային պահեստը կ'ակնկալի շրջաբերութեան մէջ գտնուող դրամատունական արժէքը

Բարիզ — «Մաթէն» կ'ընդգծէ առանց նախընթացի սա յատկանշական բանը թէ Ֆրանս. Դրամատան մէջ զգ. պահեստը երկու միլիառէ աւելի է քան թէ շրջաբերութեան մէջ գտնուող դրամատոմսերուն արժէքը։ Դրամատոմսերը եւ. բաշխաւորեալ են ուրեմն հարիւրին հարիւրէն աւելի համեմատութեամբ։

ԻՐԱՐՈՒ ՀԵՏ ԿԸ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ՀԱՆ-ՇՈՒ-ՖՈՒ ՊԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՏՆԱՄ Է ԼԻՈՒ-ՇԷՆ-ՆԻԷՆԸ

Շանկայ.— Բազմաթիւ սրեր տեւող ընդհարումներէ յետոյ, Շանթունկի կառավարիչ զօրավար Հան—Շու—Ֆու ծանր կերպով պարտութեան մատնեց հասարապետ Լիու—Շէն—Նիէնը, որուն հետեւանօք այս վերջինը եւ իր սակից-ները պարպեցին Շէֆօօն։

Զինական մարտանաւեր 500 զինուոր ցամաք հանելու վրայ են սակայն խորովութիւնները արգիլելու համար, եւ օտար 15 մարտանաւեր ալ խարխեցին նաւահանգիստի մէջ, առանձնաշնորհեալ օտար գօտիներուն պաշտպանութիւնը ապահովելու համար։

(Լուրերու շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԹԻՒՐՔԵՐՈՒ ՀԱՋՈՑԸ...

ԱՄԷՆ ՕՐ ՄԷԿ ՍՈՒՏ

«ՀԱԼԷՊԻ ՀԱՅԵՐԸ ԵՐԿՈՒ ՄԱՍԻ ԲԱԺՆՈՒԱԾ ԻՐԱՐՈՒ ԴԷՄ ԿԸ ԿՌՈՒԻՆ»

«Միլլիէթ»ի 22 Սեպտեմբերի թիւին ժէջ կը կ-րդանք հետեւեալ անմօթ սուտը.—

Հալէպի եւ օրջականերու Հայերուն մեծ մասը համայնավար եղած են։ Անոնք երբեմն երբեմն դէպքեր կը յարուցանեն զանազան վայրերու մէջ եւ թուղթիկներ կը բաժնեն։

Մնացեալ Հայերն ալ կը յամառին Դաշնակ կուսակցութեան մէջ մնալ։ Հայ մայնավար հայերը կ'աջխատին իրենց ճեմարկել Դաշնակցներ եւ այս պատճառով անոնց միջեւ ծագած վէճերը արիւնոտ ընդհարումներու կը յանգին Հալէպի եւ օրջականերու մէջ։ Հասիճէի եւ Գամըշլիի մէջ ծագած ընդհարումներու ընթացիին, երկու կողմէն ալ բազմաթիւ հայեր բռնաննուած են։

Զդիմանալով համայնավար հայերու ճնշումներուն, Հալէպի Դաշնակցները հետզհետէ դէպի հարաւ կը գաղթեն։ Զրոյցի մը համաձայն, անոնք կ'ուզեն Գէյրութ երթալ, բայց ժողովուրդը չուզեր գիրենք։

ՀԱԼԷՊԻ ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱԾ ԴԻՐՔԸ

ՆՈՐ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԿԱԶՄԵԼ ԿՈՒԶԷՆ

«Էլիֆ Պա»ի Հալէպի թղթակիցը հետեւեալով կը տեղեկացնէ.—

Հալէպի ազգայնականներուն դիրքը Սիւրիական դաղիեին հանդէպ օտա փոխուեցաւ։ Լիթր Իպրահիմ Գէյ Հանանօ պլլեւս որոշած չէր լռել Սիւրիական դաղիեին դէմ, Տեղեկացայ որ Իպրահիմ պէյ Հանանօ պիտի հրաւիրէ իր ընկերներէն ֆօՖէհրանսի մը, որու ընթացիին պիտի ճնշուի ազգայնական նախարարներու դիրքը։ Այս ժողովին ընդհանրապէս պիտի հրաւիրուին ընդդիմադիրներ։ Ներկայ պիտի գտնուին նաեւ Արիֆ պէյ Նագաթի եւ Շիւրիւ պէյ Գավաթլի. Հոմսեն Շիւրիւ պէյ ձիւնեի, Համայէն Հիւսնի պէյ Գարազի։

Սոյն ֆօՖէհրանսը պիտի ասխատի ժամանակին գոյութիւն ունեցող «Իսթիգլալ» կուսակցութեան վերակազմութեան, որուն գանձապահն էր ասեն մը ձէմիլ պէյ Մէհեմմ։

ԹՐՔԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ ՄԱՔՍԸ ԿԸ ՆՈՒԱԶԻ

Թիւրիոյ Ազգերու Դասնակցութեան մուտքը, կ'երեւի ցնծալական օգուտներ սկսաւ հասցնել իրեն։ Բարձր Գումիսիութիւնը որոշմնագիր մը հրատարակեց առջի օր, որով 100ին 40-50ի կը զեղչուի Թիւրիքային ներածուող բամպակ, մեհաքս եւ զանազան կերպասեղէններու մասը։ Մինչեւ հիմա 100ին 100 մաքս կը գանձուէր այդ ապրանքներէն։

ԿԻՆ ՄԸ ԿԸ ՍՊԱՆՆԷ ՄԱՐԴ ՄԸ

Լիբանանի Սեպտ. գիւղին մէջ, Հավա անուն կին մը Թաուրոս Կապլան անուն մարդու մը հետ կռիւ կրնկ եւ որու միջոցին կինը փայտով կը յարձակի մարդուն վրայ եւ գայն ուղղակի կը սպանէ։ Ոճրագործ կինը ձերբակալուած է։ Դատախազը պահանջած է մահուան դատավճիռ մը։ Ոճրագործ կինը կը պնդէ թէ ինքնապաշտպանութեան համար է սպանած զայն։ Դատավճիռը պիտի տրուի Մարտ 10ին։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՁԵՂՔԻՄԻՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ինչպէս գրած էինք երէկ, վերջին ամսամ, հարցաքննիչ դատաւորի հրամանագրով ձերբակալուեցաւ Շեյխ Թամիմ խազին, եղբայրը հանրային օինուբեանց նախկին ցնօրէն Շեյխ Ձեմիլ Խազինի։ Նկատելով որ խազին ընեանիքը ամենազդեցիկ եւ հեղինակաւոր ընեանիքն է եւ որուն հետ է Քեսրուանի ամբողջ ժողովուրդը, օտարկարեւորութիւն կը տրուի այս ձերբակալման։ Երէկ առաւօտ, սպաս յայտնեց իր կասկածը Մարիին եւ վէճ մը սկսաւ երկուքին միջեւ։ Զինուորականը բարկացած հանց դանակը եւ հանի մը ուժգին հարուածներ իջեցուց անոր մարմնին զանազան մասերուն։ Ադդիկը արիւնլուայ գետին փռուեցաւ եւ փոխադրուեցաւ հիւանդանոց կիսամեռ վիճակի մէջ։ Իսկ սպան յանձնուեցաւ զինուորական ատեան։

ՎԷՃ ՄԸ ՄԱՀՈՎ ԿԸ ՎԵՐՋԱՆԱՅ

Հալէպի Մուսաթա թաղին մէջ, Ապու Ձապր անուն մարդ մը խմորեղէն ցարած էր փուռ։ Փռապանը կ'առարկէ որ չի կրնար եփել եւ օտա զբաղուած է։ Ապու Ձապր կը խնդրէ, կ'աղաչէ օգուտ չըներ։ Ասոր վրայ վէճ մը կ'սկսի անոնց միջեւ։ Փռապանն ու իր ախպատաւորները կը յարձակին Ապու Ձապրի վրայ եւ անոնցմէ մէկը դանակի հարուած մը կ'իջեցնէ։ Մարդը վզէն վիրաւորուած գետին կիյնայ եւ հիւանդանոց չհասած հոգին կ'աւանդէ։ Ոճրագործները կը ձերբակալուին։

ԿԻՆ ՄԸ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆ ԿԸԼԼԱՅ ԻՐ ԱՄՈՒՍՆՈՅՆ ԶՈՒԼՈՒՄԷՆ ԱԶԱՏՈՒԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Թրիջօլիի մէջ անձնասպանութիւն մը տեղի ունեցած է հետեւեալ ողբերգական պարագաներու մէջ։

Ֆաթմա Գասիմ անուն կին մը կ'ապրէր Մերզի Ապօյլա անուն ամուսնին հետ։ Սակայն Ապօյլա օտա անբարոյական էր եւ մեծ ցեղութիւն կը պատճառէր Ֆաթմային, կը ծեծէր, անօթի կը ձգէր եւ կը հայհոյէր։ Ֆաթմա օտա դժգոհ էր իր կեանքէն եւ զզուած Կուզէր վերջ ալ իր կեանքին։

Առջի օր, յուսահատ եւ յուզուած վիճակի մը մէջ, չուաց մը կառնէ եւ կը կախէ տան առասպադին։ Վերջը պռոշի մը վրայ կելնէ եւ կանցընէ վիզը։ Կը ճօճի օդին մէջ, սակայն չուանը ծուռ անցուցած ըլլալուն համար օուսով չի մեռնիր եւ սասթիկ ցաւերու հետեւանքով կ'սկսի պոռալ։ Ուշ ատեն, երբ այլեւս կիսամեռ վիճակի մէջ էր, դրացիները հասան եւ վար առին Ֆաթման, բայց անօգուտ։

ԱՆԹԱՆՕԹ ԴԻԱԿ ՄԸ ԾՈՎՈՒ ՎՐԱՅ

Երէկ առաւօտ Բաս Գէյրութի պահականոցին լուր կը տրուի թէ Կրօթ տը Բիժօնի մօտ, ծովու մէջ, մարդու մը դիակը կը գտնուի։ Իսկոյն ոստիկանական ուժեր եւ հարցաքննիչ դատաւոր մեկնեցան եւ ծովին դուրս հանեցին մարմինը։ Պահականոց բերուելով մարմինը ցուցադրուեցաւ ժողովուրդին, որոշելու համար անոր ինքնութիւնը։ Վերջը փոխադրուեցաւ Օթել Տը հիւանդանոցը, ուր ենթարկուեցաւ դիահզնութեան։

Քննութիւնները ցոյց կուտան որ գոհը օտարական մըն է եւ օտա հաւանական է որ ռուս մը կամ բոլոնիացի մըն է։ Դրպանին գտնուած է երեք Սիւր. ոսկի եւ մատանի մը։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

ՄՈԼԵՌԱՆԴՈՒԹի՞ՒՆ ԹԷ ՀԱՅԻ ԽՆԴԻՐ

ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋ ՀԱՅ ԲԺԻՇԿ ՄԸ ՔԵԱՖԻՐ Կ'ՕՐԱԿՈՒԻ

Հալէպի մեր պատօնական կիսը «Լէհյհոթիւ Նօր» հետեւեալ տարօրինակ լուրը կը հաղորդէ իր վերջին թիւին մէջ.—

Ամսոյս 22ին, գիշեր, Տօքթ. Նաճարեան սթպողականօրհն կը կանչուի հիւանդի մը համար։ Տօքթօրը կը փութայ պատասկանութեան գլուխը եւ կ'սկսի ճնշութեան։ Սակայն հազիւ սկսած ճնշութեան, դուռը կը բացուի եւ երիտասարդ մը ներս մտնելով կը հրամայէ Տօքթօր Նաճարեանին իսկոյն ձգել հիւանդը եւ ետեւանալ, առարկելով որ մեզի է հրատոնեայի մը մուտքը մահմետական բնակիչին մէջ։ Կը հասկցուի որ այս երիտասարդը ձախողած բժիշկ մըն է եւ կը կոչուի Աքրէմ Ղօրի։

Հիւանդին ծնողքը կը խնդրեն եւ կադաչեն հետեւանալ եւ հանգիստ ձգել հայ բժիշկը, սակայն ի զուր, ձախող բժիշկը կը պնդէ եւ կարգ մը անպատկառ եւ ճախատական խօսքերէ վերջ «էհտաֆիր» կ'որակէ Տօքթ. Նաճարեանը։ Հիւանդին ծնողքը կը յայտնեն որ ան իրենց ընտանեկան բժիշկն է եւ ամեն վտանգին կը վազեն։ Բայց տեսնելով որ կարելի չէ համոզել Աքրէմը, կը թելադրէ հայ բժիշկին մեկնիլ։

Հիւանդին պարագաներ գայն կը ճոխադրեն անմիջապէս Տօքթ. Նաճի Սապողիի դարմանատունը, սակայն հիւանդին վիճակը, կրսուի թէ վտանգաւոր է։

ԵՂԲԱՅՐ ՄԸ Կ'ՍՊԱՆՆԷ ԻՐ ԵՂԲԱՅՐԸ

Անմիս Մուհամմէս Մհսուտ անուն Թրիջօլիցի երիտասարդ մը երբ իրեվոլվերը կը մաքրէր, յանկարծ գենը կրակ կ'արձակ եւ գնդակ մը կը սուրայ անոր բերնէն։ Ինքնատը կը գծուէր եղբայրը Քեամիլ, որուն ճիշդ կուրծքին կը հանգիպի եւ կրնակէն դուրս կելնէ։ Քեամիլ վայրկեանապես կը մեռնի։

ԱՄԻՐԱԼ ԺՈՒՊԼԻՆ ՍԱՅՏԱ ԿԵՐԹԱՑ

Կիրակի օր, Արեւելեան Ծովային Ուժերու Ընդհանուր Հրամանատար Ծովակալ Ժուպլին, պօյտ մը կատարեց դէպի Սայտա եւ երեկոյեան վերադարձաւ Գէյրութ։ Սայտայի տեղեկատուութեան դիւանի պետին կողմէ հոն ճաշկերոյթ մը տուեցաւ ի պատիւ Ամիրային։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՏՐՈՒԹի

27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	1932
	Ս. Դ.
Ցգիպտ. բդթադրմ.	452.50
Անգլիկն. »	441
Տօլար »	126.50
Թրքական »	60
Գաճ Օթթօման	135
Իտալական Լիր 100	645
Ցունական Ֆրանկի 100	80
Անգլ. ոսկի	606
Ֆրանս. »	486
Օսման. »	549
Արծաթ մհճիս	23
Դրեսի Ցօնս. Ա. Ցֆ.	615
» » Բ. »	307
» » Գ. »	295

Սեձերեան եղբարք Բիւ Ցօս Թէլեֆօն՝ 5-19

— 308 —

Խեղճ մայրը տղուն ձմեռը հանգիստ անցընելէն խաբուելով և ամէն օր զայն տեսնելէն, աչքերը գոցուած էին և անոր հիւանդութիւնը կը վերագրէր տկարութեան։ Հանկան բսաւ Նորէն.

— Զարմանալի է տիկին, զարմանալի է որ չէք տեսներ, եթէ խեղճ տղան մայր մը ունենար, հիմայ ի՞նչ իրարանցումներ կ'ըլլային, Միսիս Քարլայլի այդ զգացումը ունենալը չպատուիր, գալով տօքթոր Ուէնրայթին, բան մը չհասկնար.

Այս խօսքերը Իզապէլի սրտին գնդակի մը պէս դպան, ինքը մայրն էր, հետեւաբար կ՞յր էր։ Վախէն իր տըրոփող սիրտը հանդարտեցնելու համար ըսաւ անոր.

— Հանկա, մասնաւոր հիւանդութիւն մը չունի, միայն թէ քիչ մը տկար է, և ծռելով տղուն վրայ, հարցուց անոր. «Ուիլբըմ կը քնանա՞ս».

Տղան ոչ պատասխան տուաւ, և ոչ ալ չարժեցաւ. Իզապէլ ըսաւ.

— Հանկա պէտք է ուշադրութիւն ընէիր խօսքերուդ, կարելի է արթուն ըլլար.

— Ամէն մարդ կրնայ տեսնալ որ ան կը քնանայ, չե՞ս տեսներ տիկին, ինչպէս անշարժ կը պառկի.

— Ինչո՞ւ կը կարծես որ այնքան գէշ վիճակի մը մէջ կը գտնուի.

— Չեմ կարծեր, այլ գիտեմ, ես չատ եմ տեսած այս վիճակի մէջ տղաքներ։

Այս միջոցին Լիւսի ներս մտած էր և Հանկա մեկնած։ Իզապէլ ծռած էր Ուիլբըմի վրայ և իր դէմքէն սուգ ու յուզում կը կարդացուէր։ Իսկ Ուիլբըմ ճեպճերմակ կտրուած էր և մարմինին վրայ կապոյտ երակներ կը նչմարուէր, իբրաքանչիւր չունչ առնելուն քթին ծակերը կը բացուէին և կ՞գոցուէին։ Լիւսի տեսնելով Իզապէլի այդ վիճակ հարցուց.

— Տիկին վիւ, ինչո՞ւ այդպէս կը նայիս Ուիլբըմին.

— 305 —

ՄԱՍ Ե.

ՈՒԷԹԼԻՆԷՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆՈՐ ԱՆԴԱՄ ՄԸ

Ճիշդ այս օրերուն էր որ Ուէսթլինէն նոր անդամ մը պիտի ընտրուէր անգլիական Խորհրդարանին համար, որովհետեւ նախկին անդամի մահով աթոռ մը թափուր մնացած էր։ Ի հարկէ ժողովուրդը հետաքրքրած ըլլալով վիճաբանութիւնները սկսած էին ընտրութիւնէ երեսփոխանի անձին չուրջ։

Երկար վիճաբանութիւններէ և խորդակցութիւններէ, ինչպէս նաև բազմաթիւ թեկնածուներու չուրջ մտածելէ վերջ, համաձայնաբար Մր. Քարլայլը յարմար տեսան և պատուիրակութեան մը միջոցաւ իրեն յայտնել որոշեցին։

Մր. Քարլայլ այս անակնկալ առաջարկէն զարմացաւ և ըսաւ իրեն ներկայացող պատուիրակութեան.

— *Ի՞նչ կ'ըսէք, դիս ձեր կողմէն երեսփոխա՞ն ընտրել, վստա՞հ էք որ ձեզ չպիտի ծախեմ, ըսաւ անոնց խնդալով։*

— *Վստահութիւն ունինք քեզի, ուզածիդ պէս կրնաս ընել, պատասխանեցին միաբերան։*

Մր. Քարլայլ երկար ատեն աչխատեցաւ համոզելու զանոնք որ ինք ոչ ժամանակ ունի և ոչ ալ փափաք նման բարձր գիրքի մը համար և թէ ալ կրնան գտնել աւելի յարմարը, սակայն անկարող եղաւ ու ստիպուած

Սպառազինմանց հաւասարութեան խնդրոյն շուրջ

ՃՕՆ ՆՕՓՐՈՒԹ ՓԼՆԵԻ ՄԷՋ

Փրնեւ.— Գերմանական Արտաքին Գործոց Նախարար պրն. Ճօն Նօյրուրթ հոս ժամանեց։ Կը յայտարարուի թէ անիկա մտադրութիւն չունի ոեւէ ձեռնարկ մը ընել իր կողմէ սպառազինմանց հաւասարութեան վերաբերեալ գերմանական պահանջին մասին, բայց ոչ մէկ կասկած չի կայ թէ տեսակցութիւններ տեղի պիտի ունենան պրն. Հէնտըրսընի, Սըր Ճօն Սայմընի, իտալական եւ ուրիշ պատուիրակներուն հետ վիճաբանելու համար հաւասարութեան հարցին մասին։ Ստոյգ է նաեւ թէ զինաթափութեան խորհրդաժողովին դիւանը յառաջիկայ շաբաթ խընդրոյն պիտի մօտենայ ոեւէ ձեւով մը։

Վերստին սպառազինութիւն, այլ միւս պետութիւններն են որ կը մերժեն զինաթափ լինել եւ ընդունիլ յանձնառութիւն մը որուն գերմանիան ենթարկուած է։

«Կը յուսամ թէ գերմանիոյ բռնած բնաւորը պիտի հասկցուի ամենուրեք եւ իբրեւ հեռուանք պիտի ունենայ նոր եւ վճռական մղում մը տալ բանակցութեանց, ընդհանուր զինաթափութեան համար»։

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾ ՄԱՐԴԻՐ

ԷԼ ՀԱՅ ՍՈՒՀԱՍԵՏ ՊԷՅ ԷԼ ՓԵԼԷՔԻ

Փութացէք առնելու անոր կարծիքը ձեր բոլոր փափաքներուն համար։ Ան կը հանգարտեցնէ բոլոր չուսած եւ առնչուած մաքերը եւ կը վերադարձընէ անոնց փափաքածները։ Կ'ինչէ բոլոր ոգիներուն. հիւթովիզով կը կարդայ մարդուն ճառագումները. ձեռքի գծերէն կը կարդայ մարդուն անցած, ներկայ եւ ապագայ կեանքը. կրնայ հասկնալ ամուսնութեան, ճամբորդութեան, սիրոյ, առեւտուրի, քննութեանց նայլն բոլոր գաղտնիքները։ Այս բոլորը կը ցուցնէ մարդուն, կարճես թէ գրուած ըլլան թուղթի մը վրայ։ Կնոջ եւ աւելորդ սիլն, եղած դժուարութիւններն ու տարակարծութիւնները կը լուծէ Աստուծոյ Սուրբ անուններովը եւ Ամերիկեան եւ Եւրոպական գիտնականներու փորձառութիւնները օգտագործելով։

Տնուր եղողներուն ուրախութիւն եւ հանգիստ կը պատճառէ. ջրային եւ մաքային հիւանդութիւնները կը դարմանէ։ Այս բոլորը մեծ յաջողութեամբ կը կատարէ։ Փորձը ամենամեծ փաստն է. անդամ մը այցելել բաւական պիտի ըլլայ։

ՀԱՍՑԷ.— Գէյրութ, Հաճդէէ Ղամի փողոցի առեւմուտքը, Ֆրանսական հիւանդանոցին մօտ, թիւ 9 բնակարանը։

ԱՋԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ա.— *Անոնք որ կուգան, իրենց մաքը պէտք է գրեն թուղթի մը վրայ եւ պէտք է պահեն.*

Բ.— *1000 ոսկի կուտայ ան, եթէ չի կարենայ ճշգրտօրէն գիտնալ ենթակայի միտքը, գրուած արաքերէն լեզուով միտքերը չխօսելու համար հարցուժի միջոցին.*

Գ.— *Այցելութիւնը երկու ոսկի է։*

ԳԱԲՐԻԷԼ Թ. ԹԷՐԶԵԱՆ

(ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)

Հիմնուած 1921 ին Պոլիս-Բեյրութ

Խիստ դիւրամատչելի պայմաններով կը կատարեմ ամեն կարգի էլեկտրական լոյսի գեղեցկումներ (Intsallation), ինչպես նաեւ մօթօր եւ ջեներատորներ։

Վաճառատունս կ'ստանձնէ նաեւ բոլոր էլեկտրագործիքներու նորոգութիւնները։ Մասնաւոր սպասարկութիւն բնակարաններու էլեկտրա-նորոգմանց։ Վաճառատուն Philips եւ Lux էլեկտր. լամբերու եւ ամեն տեսակ էլեկտրական պիտոյքներու։

Վճարման դիւրութիւններ.

Հասցէ — Վ. Ուզունեանի գրասեղանի կից Պուրճ. B. P. 491

ՋԱՎՋԱՎԱԾԵԱՆ ՄԱՐԻՉՆԵՐ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԳՈՐԾ

Ջավզավաճեան Եղբայրներու հրդեհի մարիչները, շինուած պղինձով ապահովուած եւ 20 միլոկրամ ճնշումի մը համար։

Անոնք արձանագրուած են քաղաքապետութեան մօտ և ճանչցուած Ֆրանսական բհճիէ Ճանճնախումբի կողմէ։

Այս մարիչները այնքան ներկայանալի են որքան եւրոպական։ Գիները չատ յարմարչն ածան ու արդիւնքը գրեթէ վայրկեանական է։

ԱՋԱՅԻ ՏՈՒՆԸ

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
Դիմեցէք «ԱԶԴԱԿ»ի Տպարանը՝ գիրք, պրօշիւր, հրաւիրեկան հրաւիրագիր, պաճուրակ, ճամակի թուղթ եւ առեւտրական ձեւերակներ.
ԱՐԱՔ, ՄԱՔՈՒՐ, ԳԵՂԵՑԻԿ։ԵՒ ՔԱԺՆ։
ՃՇՄ ՈՐՔԵՐՔ ԿԻՐԻԼՈՒ

ՊԱՆԴՈՒԿ ԼԻՒՔՍ

ՁՈՒԼԷ

Հայկական ամենաշատազգ պանդոկը «Լիւքս»ի Ձանկի մէջ, ծովեզրեայ պարտէզով,

ԽԻՍՏ ՕՒՇՍՈՒՆ ՍԵՆԵԱՆՆԵՐ
ՈՒ ԿԸ ԲԱՂԿԱՆԱՑ 1.2.3.4. ՍՈՒՋԱԿԱՆՆԵՐԷ

1. ՀԱՄԵՂ ձմեր, ՄԱՔՈՒՐ եւ ԱՆԹԵԼԻ ՕՊԱՄԱՊՈՒԹԻՒՆ.
2. ԳԻՆԵՐԸ ԽՈՒՄ ՁԱՓԱԼՈՒ.
3. ՏՈՒՆ ՓՆՏՈՒՂՆԵՐՈՒՆ ԱՄԷՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆԸ.

ՏԷՐ եւ ՏՕԲՐԷՆ Գ. ՓԱՐՏԻԶԳԱՆԵԱՆ

Ամենահանգստաւէտ եւ ամենաընտիր կօշիկները։

ԿԵԳԱՐՈՆՑՏԵՂԻ ՆՍՏԱՐ ԵՂԲՕՐՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Տ.ՔՔԹ. Բ. ԳՈՒԼԱԳԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ՝ ՆԵՐՔԻՆ, ՄՈՐԹԱՑԻՆ ԵՒ ՎԷՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

Կը դարմանէ գիտական ամենավերջին մեթոտներով, բոէռու, սատմոխի, ապիճներու յետոյի ամեն տեսակ հիւանդութիւններ։ Ձիւ եւ նոր ֆերմամիզութիւնը իր բոլոր բաղադրիչներով, ինչպէս նաեւ Ֆրանկոխոեւ մորթային հիւանդութիւններ։

Առտ, առաւտեան եւ բաւեխիղճ դարմանում։

Հիւանդ կ'ընդունի ամեն օր, բացի կիրակիէ, իր նախկին դարմանատան մէջ. ժամ 8—12 եւ 2—6ու մասնաւոր ժամադրութեամբ։

Երեքշաբթի օրերը, ժամը 2—5 վկայեալ ՍՂՓՈՍՏՆԵՐՈՒՒ ՀԻՒ Ժամ Հասեսկ փողոց՝ թիւ 8

Տ.ՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat (սիկլ Interne եւ այժմ մնայուն *ՄԱՍՆԱԳԷՏ* բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի *ԱՋՔԻ, ՔՔԻ, ԿՈԿՈՐԴԻ, ԱԿԱՆՋԻ* և *ԳՎԱՈՒՒ* հիւանդութիւններու բաժնին։

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 2—6

իր գինեփին մէջ rue de Damas, No. 15

Հիւանդները ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի բարօրով։

Աղքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ։

Կարի եւ Ձեւագիտութեան Դասընթացք

Տիկին ՄԱՌԻ ԵՐԱՄԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԴԵՐՋԱԿՈՒՀԻ

ԲԱՐԻՁԷՆ ԵՒ ՎԱՃԻՆԿԹՕՆԷՆ

Կարի եւ ձեւագիտութեան մասնագիտուհի, Տիկին Մառի Երամեան կը վերադառնայ իր արհեստանոցը. Մեծ Սհրայի դիմացը Նո. 78 տան երկրորդ արկը։

Երեք ամսուան միջոցին կը սորվեցնէ ամենավերջին ճոռաձեւութեամբ, կար եւ ձեւագիտութիւն իր բոլոր բաղադրիչներով եւ արդիական մեթոդներով, Droit-fils մեթոտով։ Իր աշակերտուհիները կ'օժտէ Բարիզի ատեստաթուղթով Académie Daydou վկայականով։

Տոկուն շինուածի վայելուչ տեսք հնչուն եւ բնական ձայն

Ահա յատկանիշները՝

ՈՐՈՆՅՄՈՎ ԿԸ ՁԱՏՈՐՈՇՈՒԻՆ

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐԸ

Հրապարակի վրայ գտնուղ բոլոր մարքանեները հետ կը մրցին Ապոլլօ ֆոնօներու Մահուանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տոկունութեամբ, վայելչութեամբ և ժամչելի գիներով։

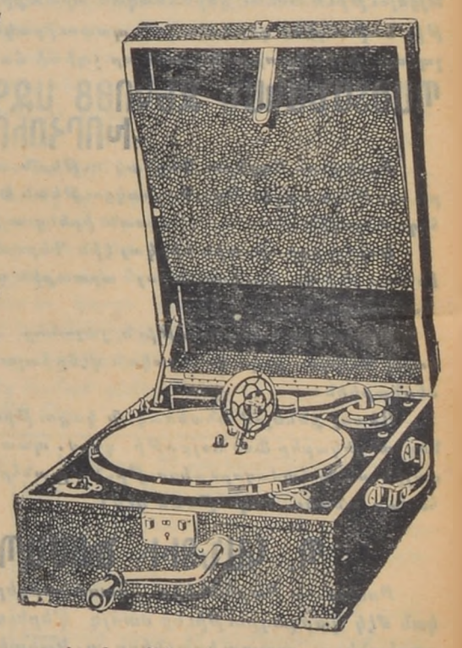

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd
(of London)

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱՓԱՒՈՐԸ ///

Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք
MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH
Փարոպիճ եւ ֆօնօ՝ ամէն ձեւի, ամվիճելի օրակ եւ առաւելութիւններ գիւրամատչելի գին, վճարումի դիւրութիւն։
Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ Միւրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Նիկոսի.— ԳՈՒՐԳԷՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

KOURKEN SINANIAN, Boîte Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

ՕՖԻՍ ԴՈՒՆ ՔԵՋԻ եւ ԱՍՏՂԻ ՔԻՕՒ ՊԻՏԻ ՕԳՆԷ

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ

(L'ETOILE du FOYER)

Առեւտրական և երկրագործական ժողովրդային ընկերութիւն
Անանուն ընկերութիւն.— դրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրանք.
որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրանքի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումով։
Գործատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց Սալոյ Օթելի, Պուրճ, Գէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՁԻՒՂ
Ամանդի սպասմանագրութիւնի
ՕԺԻՏ

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՁԻՒՂ
ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ
Կալուածի վրայ փոխառութիւնք

Սրաշխատորեալ տոկոս 6%, Ակէ զատ մասնակցութիւն ընկերութեան չահերուն։

վճարելի 10—15—20 տարիէն։ Որոշուած պայմաններուն ամէն առաջ ուզողը կրնայ վճարել։

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը նկրկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի։ Մինչեւ 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւով 50 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ։
Ամեն բոլոր գործակցութիւնի ուղղել՝ B. P. 821, Beyrouth

24 *ժամ պայմանաժամ խնդրել եւ անոնցմէ պատասխան մը տալու համար։ Մը. արդայ անոնց ձեռքէն ազատել վերջ մտազբաղ ատեն վերադարձաւ։*

Գարպարա չատ թեթեւ և նուրբ հագուստ մը հագած, իր գեղեցիկ մազերը գունաւոր ժապաւէններով զարդարած պատուհանի առջեւ Քարլայլը կ'սպասէր։ Վերջապէս Քարլայլ դուռէն ներս մտնելուն պէս, Գարպարա վազեց և իր կապոյտ աչքերէն սէր հոսեցնելով երեսները էրկարեց անոր։ Քարլայլ զայն իր թեւերուն մէջ առնելով քիչ մը խօսակցելէ և կատակելէ վերջ ըսաւ։

— *Սիրելիս, եթէ տարին քանի մը ամիս Լոնտոն բնակիլս պէտք ըլլայ, ի՞նչ կ'ըսես։*

— *Լոնտոն ապրի՞լ, ես գտնուած տեղս չատ երջանիկ եմ, ինչո՞ւ կը հարցնես, Էչնտոն պիտի բնակիս։*

— *Ձեմ գիտեր։ Գարեւլի է այդպէս ըլլայ, գոնէ տարուան որոշ մէկ մասը։ Այսօր ինծի առաջարկ մը ներկայացուեցաւ։*

Գարպարա չուարած սկսաւ երեսը նայիլ և չէր հասկնար թէ ի՞նչ կ'ըսէ ան։ Քարլայլ ըսաւ անոր։

— *Գարպարա, կուզե՞ս անոնիս վերջաւորութեան Ա. Խ. (անդամ խորհրդարանի) գիրերը տեսնել։ Ուէսթլիէն զիս կուզէ ընտրել։*

Գարպարա վայրկեան մը երեսը նայիլէ և ըսածը լաւ մը հասկնալէ վերջ ուրախութեամբ ըսաւ անոր։

— *Ահ Արչիպալտ, որքան ուրախ եմ որ կը գնաս հատուիս և վատահ եմ որ աւելի պիտի գնահատես, այդ որքան յարմար առաջարկ մըն է, մինչեւ վերջ փաստաբան ծնողդ արդար չէր։*

— *Ես իմ վիճակէս չատ գոհ եմ Գարպարա, և արդէն ուրիշ բանի նայելու ժամանակ ալ չունիմ։*

— *Գիտեմ որ դուն օրական հացիդ համար միայն աշխատիս, գարձեալ գոհ ես և երջանիկ։ Բայց, Արչի-*

պալտ, Ուէսթլիէնի երեսփոխան ըլլալով հանդերձ գործ եալ գործերուդ չե՞ս կրնար նայիլ։

— *Թէպէտ տարին քանի մը ամիս Լոնտոն պէտք է գտնուիմ, բայց Տիլ բացակայութիւնս անզգալի կ'ընէ, և երբեմն ես ալ կրնամ գալ, այս ինդրին մէջ եթէ անհաճելի բան մը կայ այն է որ դուն միշտ ինծի հետ չես կրնար ըլալ։*

Քարլայլի ձեռքերը Գարպարայի ուսին վրայ գըտնուելով անոնց խօսակցութեան միջոցին, անգամ մ'ալ մեր ուշադրութիւնը դարձնենք Լէյտի Իզապէլի վրայ։

Անոր Իսթլին գալուն վեց ամիս ըլլալով սակ մէկէն ճանչցուած չէր և ճանչցուելու վախն ալ ջնացած չէր։ Ան պզտիկները անվախօրէն սկսած էր սիրել և անոնք ալ գինք կը սիրէին, կարելի է բնութիւնը իր զօրութիւնը ի գործ կը դնէր։ Ուսիլերմն ալ ձմեռը հանգիստ ու հանդարտ անցնելէ վերջ, գարնան սկսած էր ծաղիկի մը պէս թռռումիլ։ Տնականօրէն յոգնածութիւնէն և մէջքիցաւ մը կ'զգար և ախորժակը հետզհետէ կը նուազէր։ Ծերեկները թէպէտև քիչ մը հանգիստ կը տեսնուէր, սակայն երեկոյները տաքութիւն մը կ'սկսէր, երեսները կը կարմրէին, ուժգնաբափ կ'ըլլար և անկիւնը գորգի մը վրայ զլուխը բարձին վրայ դնելով կը պառկէր։ Լէյտի Իզապէլ որքան ալ կ'աշխատէր որ ան մահճակալի վրայ պառկի, սակայն Ուիլերմ կուգար և հոն կը պառկէր։

Այդ երեկոյ տղան իր սովորական անկիւնը, աչքերը փակ կը պառկէր։ Հանկա ձեռքը թեյի ամանները բերած, ներս մտաւ և քանի մը վայրկեան քննացած կարծուղ տղուն երեսները դիտելէ վերջ, դարձաւ տիկին Վինին և ըսաւ։

— *Խեղճ տղան դեպի գերեզման կը յառաջանայ։*

Իզապէլ կայծակնահար եղածի պէս տեղէն ցատկելով։

— *Ի՞նչ կ'ըսես Հաննա, պառաց։*